

Latweefchu Awises.

Ar augstas Geweschanas - Kummisiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 52. Zeitortdeena 26ta Dezembera 1829.

Tam neredsig am Indrikam.

(Nelaika neredsiga Indrika dseesmas, kad 1806ta gadda kua raksos speestas, un ta wissur sinnamas, tad weens augstas kohlas mahzitais Lehrpatâ, tam winnos lohti patilke, gribbeja no teem Kursemmes jaunem kungeem, kas to brihd tur studeereja, naudu dahwanas fadsht, un par to lukt taisht ittin jauku leelu kohlli, ko dohmoja miham Indrikam aisuhiht, ka kahdu gohda algu un miholesibas shmi, no winna semmes beedreem tahlumâ. To reij winsch tad ustai-sija scho appalsch laffamu dseesmu. Bet ja nu arri, zaure kahdu lawekli, ta ne notilke, ka kohlas mahzitais to gan labba prahdâ bij zerrejis, tad schi dseesma tomehr wehl derr, miha Indrika peemineschanu atkal atjaunohit muhsu starpa, zittam par pastubbingeschau. Te klahit in warr mahzitees, kur labba leeta, ta tohp wissur zeenita.)

Augstu mihibas spehku no svehta awota smichlees,
Dseedoht brahlischeem tu firsninas eepreezina.

Sweizinahs effi mums wisseem ar Tawahn kanni-gahm dseesnahm;

Lihgsmibas atskanna lai ausis un firdi Tew pild!
Jo Tew dwehsele mahjo Deews un debbesu jaunkums,

Un ko dwehsele kohpj, saldi to luhpinas paud.
Bet jo saldi streen no luhpinahm firsninas pilnumis,

Ja wehl kohklites balsj jauki pee dseesminahm kann:

Dseed tad schai kohkitei preezigs tizzigas dwehseles meeru,

Dseedi, mehs klausamees, dseed dsimteni, lihganinu!

B. R.

D se l s ch u = l a i w a.

Kad preeksch sunts gaddeem kahdam Kursem-neekam kas buhtu tejis, ka laiwas no dselsehm warr taisht, tad tas gan buhtu atbildejis: ejj, ejj, ko tu melki? woi man gribbi nerroht? laiwa

no dselses! kas to warr tizzeht? Un kassinn, kas-sinn? woi arri muhsu laikos dasch labs ta neteiktu? Mehs winnam to arri par laumu nenem-tum, jo dselschu-laiwa pateesi brihnischkiga leeta israhdahs; bet tomehr newa sineekli, jo Englen-deru semmè, fur dauds skunstes tohp ismehgina-tas un atraftas, weens kungs irr laiwi no dselses ween istaifjis, ar ko tik labbi, ka ar zittu kohka-laiwi warr braukt. Schi laiwa newaid kahda behrnu-spehle, no blekka faneedeta, bet ta irr 60 pehdu garra, 13 pehdu platta, un 8 pehdas dsilli eet. — Ta ar wernizu aptaifita, lai ne-warretu ruhseht, un nemas newaid smaggaka pahr kohka-laiwi, jo winnas fahni irr plahnaki. Nedseet, draugi, ko zilweku prahs warr isdoh-mah, un zilweku-rohka spehj istaifht!

— 3.

* * *

Kreewu-semmè, ne tahlu no melnas juhras irr 14ta Novembera mehnescha deenâ semmes-trihzeschana bijusi, kas tohs pilfatus Kijew, Odessa, Kischenew un Duboffari aishnehu, bet nekahdu leelu kahdi newaid padarrijusi. Tomehr muhri fasprehguschi, un krahfni fatreekti, bet neweens zilveks newaid gallu redsejis, nedz arridsan kahds nams apgruis irr.

— 3.

* * *

No Turku-semmes dauds labba nenaht; no turrenes arri mehris zettahs, kas daschreis leelu lauschu pulku pohsta. Gudras waldischana proht, prett tahdu mehris fawas semmes aifargaht, un arridsan Kreewu waldischana stipri ween nomohdâ irr, lai schi nahwiga fehrga ne-warretu eelaustees. Tomehr Odessa pilfataa pee melnas juhras zitti zilweki irr mehris mirru-

ſchi; tee bija wiſswairat Schihbi, zaur kur-
reem mehris tappe cewests un kas arri pirmi no
ta nomirre. Tas nahk zaur Schihdu neſſai-
dribu un ſkohpjumu. Teem netiſh, ſawas ſkran-
das un prezzes fadedſinah, un ſkaidri, koſchti
gehrbtees. Meefas ſkaidriba un labs apgehrbs
no dauds ſlimmibahm paſarga.

— 3 —

P a t e i z i b a.

Tahs appaſch tahs ſpehzigas apſargaschanas
Ta augsta Generalgubernatora kunga Marti
Paulucci,

Tahs augtas Geweſchanas Komiffiones un
Tahs augtas Kurſemmes Gubernementes Wal-
diſchanas

tas aſtotais Awiſchu gadda-gahjums ar ſcho num-
meri pabeidsahs, tad es arridſan no wiſſas ſirds-
goſdu un pateizibu nodohdu teem zeenigeem mah-
zitajeem, kas ſawu mihliger un ſpehziſu palih-
dibur ir ſchinni gadda ar labbu prahru man pa-
rahdiuſchi, tohs luhgdaſees, fa tee ir us
nahkoſchu gaddu pee ſcho lappiu ſarakſiſchanas
ſawu paligu man ne atrautu. Bes teem wahr-
deem to wezzu darba- beedru Kurſemmē un Bid-
ſemmē, kas muhſu gohdigeem laſſitajeem fa
Latweeſchu draugi un wiſſa prahru apgaſimotajt-
jau paſiſtami, tee ſcheit ir daschu jaunu darba-
beedri atraddihs, furru iſteiſchanas un ſta-
ſtus tee teefcham ar labpatiſchanu buhs uſne-
muſchi.

Tas zeenigs Grohbines prawestſ un mahzitais.
Dr. von der Launitz, tee zeenigi mahzitaji
no Ahrlawas Hugenberger, no Birſchu un
Gallasmuſchaſ Lundberg, no Birſgalles
jet Lindes Schulz, no Engures w. Brandt,
tas zeenigs Konsistorialrahts un Dundanges
mahzitais Rohde, tas zeenigs Wentepils
prawestſ un mahzitais von Pauffler, tee
zeenigi mahzitaji no Merretas un Ilſesmuſchaſ Wagner, no Suntaschaſ Berent,

no Meschohtnes Conradi, no Zukunes Elverfeld, no Walteka Batterfeld, no Wezmuischaſ Kraus, no Sehlpilis un Sun-
nakſtes Stender, no Leepuppes un Skul-
tes Wellig, no Ahraisches Ryber, no
Dohrbes Kunzler, no Schaules Leischu-
ſemme Schulz, no Embohtes Grube, tas
augtas ſkohlaſmazitais Hoſrath Roſenber-
ger Lehrpatā, ta zeeniga Prawesta un mah-
zitaja atraitne C. Müller, tee gohdigi pa-
gasta teefas ſkrihweri M. Viting Leel-Eſere,
Kulpe Kandawa, Neiberg Volangē,
J. Purmal Miſſemuiſcha

un wehl dasch fo pee wahrda ne paſiſtu, lai
mannu firſnigu pateizibu ſcheit mihliger prettim
nem. Bet Deewa, furra rohkaſ ween ſtahw ta
gribbeschanas un iſdarrifchana pehz wiſſa labba
prahru, tas lai uſturr mannis mihlus darba-
beedrus eekſch nemittejamas weſſelibaſ un lab-
flahſchanas us to jaunu gaddu un us dauds na-
hameem, fa wiſſi tohs haggatus auglus fa-
was garrigas darboschanas wehl paſchi ar pre-
ku un lihgſimbu dabbutu peedſiwoht.

Tas awiſchu apgaſdatais.

T e e f a ſ fl u d d i n a ſ ch a n a ſ .

Us pauehleſchanu tahs Keiſerliſcas Gohdibas,
ta Patwaldineka wiſſas Kreewu Walſis ic. ic. ic.,
tohp no Kandawaſ pagasla teefas aizinati, tee, kam
lahdas parradu prahſchanas no teem Deigoles ſaim-
nekeem Namaudu Mikkela, Vundſeneeku Chriſta,
Jaunohles Otta, Buschini Mikkela un Rumpur Behr-
tula, furri ſawas mahjaſ dehl truſkumu un maga-
ſihnes parradu nodewuſchi, buhru, lai tee pee ſtrah-
pes tahs muhſigas klufſuzeſchanas un pee ſaideſcha-
nas ſawas teefas un mekleſchanas, lihds pirmo We-
wara mehniesha nahloſcha gadda, kas tas ween wee-
nigais un iſſehdſamis termihiſ par peeteiſchanu buhs,
pee ſchi teefas pehz likumeem ſpreedihs. To buhs
wehrā nemt!

Kandawaſ Krohna pagasta teefas 27ta Novembeſ
mehniesha 1829.

† † Lohn Karun, pagasta wezzalaſeſ.
(Nr. 514.) J. D. Kulpe, pagasta teefas ſkrihweriſ.

Us parwehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineka wissas Kreewu Walstis ic. ic. ic., no Talsinu pagasta teefas wissi, kam taisnas prassischanas pee tahn mantahm ta Sezzenes nelaika fainneeka Lihsu Zahna un ta Sezzenes basnizlungamuischās eedshwotaja Skultes Brentscha buhtu, par kurrahm schinni scheit appakschrakstā deenā zaur scho teefu konkursis nolists tappis, scheit tohp fasaulti un aizinati, ja ne gribb sawu teefu saudeht, lihds 31mu Janwara 1830 schihis pagasta teefas fehdeschanas weetā woi paschi woi zaur weetneekeem kur tahdi pee-nemmami, atnahkt un wehrā nemt, kas wehl schinni leetā pehz liklumeem taps nosprests.

Talsinu pagasta teesa 29tā Novembera 1829. 1
(S. W.) †† Pohpu Zahnis, pagasta wezzakais.
(Mr. 199.) G. E. Wilde, pagasta teefas frihweris.

* * *
deschanas sawas teefas lihds 22tru Janwara mehnescha deenu ta nahkoscha 1830ta gadda pee schihis pagasta teefas peeteiktees.

Plahnes pagasta teesa 11tā Dezembera 1829. 3
(T. S. W.) Pagraw Kristaps, pagasta wezzakais.
(Mr. 35.) A. V. Brennsohn, pagasta teefas frihweris.

No Kalkuhnes pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas prassischanas pee ta Wilkumeestas basnizas lungamuischās fainneeka Wafferu Zahsepa buhtu, kas nelahga mahju kohpschanas, leela muischās parradu un zittas wainas dehl, no sawahm mahjahn islikts un par kurra mantu konkursis nolists tappis, scheit tohp usfaulki, diwju mehneschu starpā, no appakschrakstās deenas, pee schihis pagasta teefas peeteiktees.

Kalkuhnē 7tā Dezembera 1829. 3

(S. W.) Debel Kristap, pagasta wezzakais.
(Mr. 45.) P. Brachmann, pagasta teefas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pee teem nespēhzbās un inventariuma truhkuma dehl konkurse tappuscheem Gulbenes fainnekeem Zwintiku Andreja un Johstelu Friza buhtu, tohp no Gulbenes pagasta teefas aizinati, wīsewehlaki lihds 6tu Bewrara 1830 pee saudeschanas sawas teefas peeteiktees.

Gulbenē pagasta teesa 6tā Dezembera 1829. 3

†† Vīsel Mikkels, pagasta wezzakais.
(Mr. 46.) J. Rennert, pagasta teefas frihweris.

Kad tas no Santes dīmītsmuischās eeksch Lukkumes Wirespīskunga teefas dīmīts Krisch Chrlich, kas pee z. Delsen, Pahze dīmītskunga, deenesī bija Novembera mehnesi schi gadda nomiris, tad wissi tee, kam kahdas prassischanas pee ta nelaika buhtu, jeb kas tam nelaikam parradā buhtu palikluschi, ta ka arrīdsan wīna raddineeki un mantineeki tohp usfaulki, ar pederrigahm parahdischanahm woi paschi woi zaur teefas geldigeem weetneekeem tāni 24tā Bewrara deenā 1830 scheit Pahze muischā peeteiktees, ka, pehz notikluschās isdallīschās, tabs zaur scho pagasta teefu appaksch sehgeli līktas atlīkuschas mantas ta nelaika teem pateesigeem mantineekeem warretu tapt rohkā dohtas.

Pahze 19tā Dezembera 1829. 3

Dweise, pagasta wezzakais.
Piotrowecky, pagasta teefas frihweris.

Wissi parradu deweji ta Plahnumuischās fainneekās Liegrahu Pehtera, kusch nespēhzbās un leelu muischu un magashnes parradu dehl sawas mahjas atdewis, un par kurra mantu konkurse spresta, tohp no Plahnumuischās pagasta teefas aizinati, pee sau-

Tai nakti no 19tas us 20tu Nowembera f. g. tappa tam pee Gaiksmuischias peederrigam fainneekam Leijsemneeku Jannim, zaur waltigas eelauschanas eeksch firgu stalla 3 firgi isfagti; pehz ahtrab pakkal dsihschanas winsch ne tahli pee Krohna Matkillesmuischias tohs saglus panahzis, kas weens tschiggana pulks bijis. No isbailehm schee minneti sagli, ne ween tohs sagtus firgus, ka aridsan weenu farlanu 8 gaddu wezzu kehwi ar riheem atstahjuschi — warr buht arri sagta? Kam schi peeteikta kehwe peederr, warr ar Staidrahm peerahdischanahm pehz ismaksachanu tohs drifkuma naudis un par to mittkli, pee schahs teesas meldetees, jo pehz eeksch 2ju nichneschu starpas no ap-pakfschrakstitas deenas schi nolikta laika, winna tai pagasta lahdei par labbu uhtropē pahrdohta taps.

Gaiksmuischias pagasta teesa tanni 29ta Nowembera 1829. I

(S. W.) Wenteneek Zehlab, teefas peesehdetais.

(Nr. 42.) P. Frd. Diezmann, pagasta teefas frihweris.

* * *

Tanni 29ta Oktobera 1829 irr pee ta Dubbesmuischias fainneeka Lohdeen weens bruhns firgs, ar balteem farreem un hantu asti, septiu gaddu wezs us rudsulauku eeraddees. Wissi tee, kam schi firgs peederrecht warretu, tohp scheit no Zohdes pagasta teefas ussaukti, eeksch feschahn neddelahm no ap-pakfschrakstitas deenas pee schihs teefas peemeldetees un scho firgu prett peerahdischanu un aismaksachanu tohs isdohschanas, prettim nemt. Bet ja eeksch schi laika neweens ne meldefees, tad kaps schi firgs, ka liskumi preeskhraksta, us uhtropi isdohts.

Zohdes pagasta teesa 19ta Nowembera 1829. I

A. Leijeneek, pagasta wezzakais.

Sternfels, pagasta teefas frihweris.

Kad tanni 17ta f. m. walkarā tam Schibbesmuischias (Alexandershoff) fainneekam Dimsu Jannim, weens gaischi dseltenas firgs 5 gaddu wezs, no pilniga auguma, dseltenas ar melnahm kantehm mahletahm un stipri apkaltahm kannanahm ar schirni preeskha, un lehni pakkal, sarkanahm strihpchein un dseltenu melneem galleem, plattu lohlu eejuhgts, pee to Palzgrahwes muischias peederrigu Behrsu Krohgu nosagts tappis, tad tohp luhgts ikveens, kas no ta sagta firga un kannanahm warretu taishu sinnu doht; par tam 5 fudraba rubbulus pateizibas mafsu dabbuhs.

Krohna Behrsmuischias 18ta Dezembera 1829.

H. Behling, pagasta wezzakais.

Zittas fluddin afschanas.

Tas pee Keweles dsintsmuischias peederrigs Zweiel-krohgs, us to leelzettu no Jelgawas us Leel-Esserehm, no Zahneem 1830 us renti dabbujams. Tee kam tihk scho Krohgu us renti uenemt, lai peeteizahs pee Keweles muischias waldischanas. I

* * *

Tas pee Stalgenes peederrigs Skilwu Krohgs, us ta leela zetta no Jelgawas us Baustu, irr par Zahneem 1830 us renti dabbujams, klahtaku sinnu warr dabbuht pee Stalgenes muischias waldischanas.

* * *

Us Zahneem 1830 warr to us ta leela zetta no Jelgawas us leelo Cezawu atrohnamu Silla Krohgu us renti dabbuht, ta muischias waldischan Krohna Vittumuischā dohd klahtaku sinnu pehz schi Krohga.

S i n n a.

Teem, kam patihkams buhtu, schahs Latweeschu Alwises ir turpmak lassift, scheit tohp sinnams darrihsts, ka tahs arri nahkoschā 1830ta gaddā taps rakstitas. Mafsa, apstellefchana un wissas ziftas leetas paliks ka preeskhraksta, bet ka warretu sinnah, zik awihschu lappas buhs lukt raktobs eespeest, tad iktatrs gohdigs lassitaas tohp luhgts, Steffenhagen lungam pee laika to usdoht, ka tas pirzeju wahrdus un naudu warretu salassift. Jo tee, kas wehlaki schahs lappinas apstellehs, ne warrehs par faunu nemt, kad tee tohs pirmajus numerus ne dabbuhs lihds, ka tas jau ar scho gaddu gahjumu notiske, no furra tee pirmaji 16 numeri pagallam ispirkti un teen wehlakeem pirzejeem ne warretu lihdsdoht, tapehz, ka pehz apstellefchanas eefahkumā pa mas lappinas tappe nodriffetas. I

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: F. D. Braunschweig, Censor.

No. 709.

R 37. 226

